

Vejledende udtalelse om kommunal garantistillelse efter varmforsyningsloven

Kontor/afdeling
Varme og affald

Dato
20-12-2023

J nr. 2023 - 9221

/JBMD

I forbindelse med lovbehandling af lov nr. 745 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskattebogen modtog Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet en række folketingsspørgsmål omkring lovgivningen om kommunernes pligt til at opkræve garantiprovisioner for en kommunal garantistillelse. I den forbindelse blev det kommunikeret, at ministeriet ville lave en kommunikationsindsats i dialog med relevante parter for at klarlægge gældende ret omkring kommunernes hjemmel til at opkræve garantiprovisioner efter lov om varmforsyning.

Energistyrelsen har på den baggrund udarbejdet en vejledende udtalelse herom.

Den vejledende udtalelse har ikke til formål at vejlede om selve udregningen af garantiprovisionerne.

Energistyrelsen udtaler sig ikke om konkrete eller verserende sager, men kan udtale sig vejledende om bl.a. principielle spørgsmål. En vejledende udtalelse er udtryk for Energistyrelsens fortolkning af de pågældende bestemmelser i lovgivningen. Indholdet er alene vejledende.

I tilfælde af uenighed om forståelsen af reglerne, træffes den endelige afgørelse i sidste ende af domstolene. Formålet med denne vejledende udtalelse er at udbyde og præcisere Energistyrelsens fortolkning af gældende ret vedrørende kommunal garantistillelse for lån foretaget af kollektive varmforsyningsvirksomheder.

Overblik over opkrævning af garantiprovisioner ved kommunal garantistillelse

Kommunerne skal efter lov om varmforsyning altid opkræve garantiprovision i forbindelse med garantistillelse for lån optaget af kollektive varmforsyningsanlæg. Hensynet bag er, at kommunen får inddækket den risiko, som kommunen påtager sig ved at stille garantien.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Kommunen skal i forbindelse med garantistillelse vurdere, om garantien vil kunne bære præg af statsstøtte. Inden garantien stilles, vil kommunen derfor skulle vurdere garantien efter EU-statsstøttereglerne.

Baggrunden for de to regelsæt vil blive uddybet i det nedestående.

Kommunernes hjemmel til at stille kommunal garanti

Kommunernes hjemmel til at stille kommunal garanti for kollektive varmforsyningsanlægs låneoptagelse til anlægsinvesteringer og driftsaktiviteter er reguleret i § 2 d i lov om varmforsyning¹. Kommunerne har endvidere, efter § 2 e, mulighed for at stille en kommunal garanti for et kraftvarmeværk med en eleffekt over 25 MW, som er reguleret i lov om elforsyning.

Kommunernes mulighed for at stille garanti efter §§ 2 d og 2 e forudsætter ikke kommunalt ejerskab af den varmforsyningsvirksomhed eller kraftvarmeanlæg, der stilles garanti for, jf. § 2 d, stk. 2, og § 2 e, stk. 2.

En kommune kan ikke stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af § 2 b, stk. 1, jf. § 2 f, stk. 4, i lov om varmforsyning.

Garantiprovisioner efter nationale regler

Hvis kommunen vælger at stille en kommunal garanti vil denne altid skulle modsvares af et vederlag, en såkaldt en garantiprovision, som kommunen skal opkræve af det kollektive varmforsyningsanlæg. Dette følger af §§ 2 d og 2 e i lov om varmforsyning, der skal fortolkes i lyset af kommunalfuldmagtsreglerne og hvile i sig selv-princippet.

Det skyldes, at en kommune, som stiller en garanti for et lån optaget af et kollektivt varmforsyningsanlæg, påtager sig en risiko på skatteydernes vegne. Hvis kommunen påtager sig denne risiko uden at opkræve en garantiprovision, vil kommunen yde et tilskud til forsyningsvirksomheden, som vil medføre en forrykning af den byrdefordeling mellem kommunens borgere, som hvile i sig selv-princippet forudsætter. Hvile i sig selv-princippet indebærer, at en kommune ikke må skattefinansiere forsyningsvirksomhed, og forsyningsvirksomheden ikke må bidrage til den almindelige kommunale økonomi.

Garantiprovisionen skal gives på markedsmæssige vilkår ifølge varmforsyningsloven. Betegnelsen *markedsmæssige vilkår* er i lov om varmforsyning et udtryk for, at kommunen skal foretage en faktisk vurdering af kommunens konkrete risiko i det enkelte tilfælde, inden den stiller en garanti for

¹ Lovbekendtgørelse nr. 2058 af 16. november 2021 med senere ændringer.

lånet. Varmeforsyningsloven indeholder ikke hjemmel til, at en kommune må tjene på garantistillelsen.

Det påhviler i den forbindelse kommunen at udfolde rimelige bestræbelser på at konstatere, hvad en garantiprovision, som dækker kommunens risiko, indebærer i det konkrete tilfælde for kommunal garantistillelse. Det kan for eksempel ske ved konsultation af kommunens bank eller andre finansielle rådgivere, eller ved at undersøge prisniveau i andre tilsvarende sager. Der må dog tilkomme kommunen et vist skøn, hvis der er flere vurderinger, som når frem til forskellige beløb.

Garantiprovisioner efter EU's statsstøttere regler

Kommunen er som garantistiller pligtsubjektet efter statsstøttere reglerne. Pligtsubjekt betyder, at kommunen er forpligtet til at undersøge, hvorvidt en kommunal garantistillelse for et lån er forenelig med EU-statsstøttere reglerne, inden garantien stilles. Der er således tale om en konkret vurdering af overholdelse af statsstøttere reglerne ved garantistillelsen set i forhold til det pågældende kollektive varmforsyningsvirksomhed og forholdene vedrørende det individuelle lån.

EU's statsstøttebegreb defineres i art. 107, stk. 1, i EUF-Traktaten, der indeholder en række betingelser, der alle skal være opfyldt, før der er tale om statsstøtte. Det er blandt andet en betingelse, at støtten skal begunstige visse virksomheder eller produktioner, hvilket vil sige, at støtten skal udgøre en økonomisk fordel, som ikke vil kunne opnås under normale markedsmæssige vilkår. EU-Kommissionen har udgivet en generel meddelelse om fortolkning af statsstøttebegrebet i EU-retten, hvor det bl.a. uddybes, hvad der forstås ved betegnelsen markedsvilkår.^[1] samt en særlig meddelelse, der omhandler statsstøtte og garantier.^[2]

Viser statsstøttevurderingen, at statsstøttere reglerne finder anvendelse, kan kommunen bl.a. sikre overholdelse heraf ved at opkræve en markedskonform garantiprovision.

[1] Kommissionens meddelelse om begrebet statsstøtte i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (2016/C 262/01), tilgængelig her: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52016XC0719(05)).

[2] Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (2008/C 155/02), tilgængelig her: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52008XC0620\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52008XC0620(02)).